

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

**บทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตดินแดง ในการเสริมสร้าง
ความเข้มแข็งของชุมชนแฟลตดินแดง**

ชลกร ศิริวรรณนะ

**รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง**

**บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
สิงหาคม 2554**

บทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตดินแดง ในการเสริมสร้าง
ความเข้มแข็งของชุมชนแฟลตดินแดง

ชลกร ศีรวรรณะ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
สิงหาคม 2554

บทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตดินแดง ในการเสริมสร้าง
ความเข้มแข็งของชุมชนแฟลตดินแดง

ชลกร ศีรวรรณะ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

.....ประธานกรรมการ

.....

รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์ เกี้ยวกิ่งแก้ว

รองศาสตราจารย์ ดร. โกสุมภ์ สายจันทร์

.....กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. โกสุมภ์ สายจันทร์

.....กรรมการ

อาจารย์ ดร. ไพธิน ภูจินาพันธุ์

29 สิงหาคม 2554

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้อำนวยการเขต ดินแดง กรุงเทพมหานคร ข้าราชการสำนักงานเขตดินแดง และข้าราชการการเมืองเขตดินแดง ที่ได้ กรุณาให้ข้อมูลที่ใช้ในการทำวิจัยและการเคหะแห่งชาติ สาขาดินแดง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแลแฟลต ดินแดง กรุงเทพมหานคร เจ้าของพื้นที่ ที่ได้กรุณาอำนวยความสะดวกในการแจกแบบสอบถาม และ ให้ข้อมูลประชากรในพื้นที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.โกสุมภ์ สายจันทร์ อาจารย์ประจำคณะ รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และติดตาม การทำงานวิจัยนี้อย่างใกล้ชิดเสมอมา นับแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยซาบซึ้งใน ความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณชาวชุมชนแฟลตดินแดง กรุงเทพมหานคร ทุกท่านที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามและคำสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการ วิจัยครั้งนี้ด้วยดี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้เป็นแนวทางกับผู้ที่สนใจปัญหาของ ประเทศชาติและมีความตั้งใจที่จะแก้ไขปัญหาค่างๆ ด้วยการเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็งร่วมกัน

ชลกร ศิริวรรณะ

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	บทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตดินแดง ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแฟลตดินแดง
ผู้เขียน	นายชลกร ศิริวรรณนะ
ปริญญา	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	รองศาสตราจารย์ ดร. โกสุมภ์ สายจันทร์

บทคัดย่อ

242885

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตดินแดง ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแฟลตดินแดง และความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย ปัญหา อุปสรรค ที่มีผลต่อบทบาทสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตดินแดง กลุ่มตัวอย่างสุ่มจากประชากร ที่พักอาศัยในชุมชนตั้งแต่ 3 ปี ขึ้นไปและมีอายุ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 348 คน โดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์หาข้อมูลเชิงลึกเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการแสดงบทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตดินแดง ใน 3 ฐานะ คือ ฐานะของผู้นำชุมชน ฐานะของผู้ประสานงานชุมชน ฐานะของผู้สนับสนุนชุมชน มีส่วนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแฟลตดินแดง โดยที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมกับชุมชนทุกมิติ ในเรื่องการแก้ปัญหาให้กับชุมชน ส่งเสริมความสามัคคีในชุมชน สนับสนุนชุมชนพึ่งตนเองได้และเป็นผู้นำชุมชนในการทำกิจกรรมในชุมชน รวมทั้งการเปิดโอกาสให้ชุมชน แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระเพื่อพัฒนาชุมชนตนเอง โดยมีความสัมพันธ์กับชุมชนในระดับที่สูง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการแสดงบทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตดินแดง มีส่วนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแฟลตดินแดง รวมทั้งช่วยพัฒนาชุมชน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชน อันเป็นการร่วมมือกันของชุมชนแฟลตดินแดง เพื่อการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนและทำกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยชุมชนเอง ซึ่งเป็นหลักการของชุมชนเข้มแข็ง

Independent Study Title The Role of Bangkok Metropolitan Councilors of Dindaeng District in Strengthening Dindaeng Flat Community

Author Mr. Chonlakorn Sirawattana

Degree Master of Arts (Political Science)

Independent Study Advisor Associate Professor Dr. Kosum Saichan

ABSTRACT

242885

This research aims to study the role of Bangkok Metropolitan Councilors of Dindaeng District in terms of its responsibility to strengthening the Dindaeng flat community and also to study the community's opinion toward the problems that affect the role of Bangkok Metropolitan Councilors of Dindaeng District. The study is conducted by using questionnaires and in-depth interviews with 348 samplings aged over 18 who have been living in the community for over three years.

The results showed the samplings agreed that the role of Bangkok Metropolitan Councilors of Dindaeng District as community leader, community coordinator, and community supporter have played a major part in strengthening the Dindaeng flat community. The Council has been involved with the community in all dimensions in order to solve the problems, promote unity among the community members, support self-reliance and leadership in the community, as well as giving an opportunity for the community to comment independently to develop their own community.

It is therefore concluded that the Bangkok Metropolitan Councilors of Dindaeng District have played an important role in strengthening the Dindaeng flat community along with

242885

promoting coalition and participation among the community which are keys to solving problems occurring in the community and setting up their own activities that indicate the principle of community strength.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	10
1.4 คำถามในการวิจัย	10
1.5 นิยามศัพท์	11
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร	12
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท และการแสดงบทบาท	15
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	20
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับผู้นำและความเป็นผู้นำ	28
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง	32
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมและประชาสังคม	35
2.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
2.8 กรอบแนวคิดในการศึกษา	45

บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย	46
	3.1 แผนการศึกษา	46
	3.2 วิธีการศึกษา	48
	3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	49
	3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	49
บทที่ 4	ผลการศึกษา	50
	4.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	50
	4.2 การศึกษาบทบาทของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตดินแดง ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแฟลตดินแดง	61
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	77
	5.1 สรุปผลการศึกษา	77
	5.2 การอภิปรายผลการศึกษา	81
	5.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	84
	บรรณานุกรม	86
	ภาคผนวก	92
	ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	93
	ภาคผนวก ข ตารางของ Robert V. Krejcie and Earyle W. Morgan	99
	ประวัติผู้เขียน	100

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามเพศ	50
4.2 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามอายุ	51
4.3 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด	52
4.4 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามอาชีพ	53
4.5 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	54
4.6 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามสถานภาพปัจจุบัน	55
4.7 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามจำนวนปีที่พักอาศัย	56
4.8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของ ส.ก. รวม จำแนกตาม เพศ โดยใช้ t-test ภูมิลำเนาของผู้นำทางศาสนา	57
4.9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของ ส.ก. รวม จำแนกตาม อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และจำนวนปีที่อาศัย โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว	58
4.10 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความสำคัญของ บทบาท ส.ก. ในฐานะของผู้นำ	64
4.11 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความสำคัญของ บทบาท ส.ก. ในฐานะของผู้ประสานงาน	67
4.12 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความสำคัญของ บทบาท ส.ก. ในฐานะของผู้สนับสนุน	70
4.13 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความสำคัญของ บทบาท ส.ก. ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของแฟลตดินแดง	72
4.14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชุมชนแฟลตดินแดง	75